

Posudek vedoucího diplomové práce Jana Blahníka **Současný výskyt světlíků (*Euphrasia*) v Krkonoších a zhodnocení vlivu doby seče na jejich početnost**

Jan Blahník měl za úkol ve své diplomové práci 1) zjistit současné rozšíření světlíků v Krkonoších, protože se ukázalo, že zcela chybějí znalosti o současném rozšíření a 2) otestovat, jakým způsobem ovlivňuje doba seče jejich početnost v kulturních loukách.

Vyřešení první části práce vyžadovalo především nutnost být v terénu ve druhé polovině léta a na začátku podzimu, kdy světlíky kvetou. Představovalo to i vyšší fyzickou námahu spojenou s navštívením daných lokalit.

Druhý úkol naopak vyžadoval potřebu založit na vhodných lokalitách bloky ploch, které byly postupně koseny v předem stanovených termínech.

V prvním úkolu potvrdil autor diplomové práce, že zejména vzácnější druhy přesunuly část svých lokalit z kosených luk do ne zcela zapojené vegetace v okolí silnic. Při řešení této části práce autor odebral nezanedbatelné množství půdních vzorků a zpracoval vybrané analýzy. Zjištěné výsledky o rozšíření druhů odpovídají těm, které byly recentně publikovány z polské strany Krkonoš. Analýza půdních vzorků ukázala, že světlíky se vyhýbají eutrofizovaným místům a také, že na jejich rozšíření měla pravděpodobně negativní vliv acidifikace prostředí.

Druhá část diplomové práce testovala poznatek z pozorování, že posunutí seče do letních měsíců vede k radikálnímu omezení světlíků. To je velice nevýhodné vzhledem k tomu, že světlíky jsou jednou z mála jednoletých rostlin v lučních společenstvech. Proto může populace velice rychle ustoupit. Zjištění, že k rozvoji populace světlíků vede časné kosení, je důležité i z toho důvodu, že je častěji doporučováno posunout dobu seče tak, aby ostatní druhy přinesly semena. Jsou tedy podmínky pro rozvoj světlíků zcela protichůdné těmto názorům. Tento poznatek doporučuji co nejrychleji publikovat, protože řada druhů světlíků patří mezi ohrožené druhy. A všechny druhy si jsou velmi podobné svou fenologií, proto je možná a také snadná extrapolace na druhy, které nebyly studovány.

Domnívám se, že práce byla zpracována seriózně, ke všem lokalitám druhů světlíků (mimo snadno určitelného a nejhojnějšího druhu *Euphrasia rostkoviana*) existují herbářové doklady. Rád bych se též vyjádřil k samotnému průběhu práce. Zde jsou mé připomínky jak kladné, tak záporné. Jan Blahník byl ochoten vyvinout značné úsilí při své terénní práci. Navštívil velké množství lokalit, odebral půdní vzorky. Stejně tak zvládl ne zcela jednoduchý experiment s kosením, kde musel zajistit dobré označení ploch, případně je i zajistit proti pasoucímu se dobytku v Albeřicích. Za zápor považuji to, že se s literaturou začal vážněji zabývat až v době dokončování práce. Z toho také plynula poměrně velká nerozhodnost a potřeba být řízen při práci. Při dokončování práce se projevila ještě jedna věc, která je asi obecnější povahy, protože se s ní setkávám opakovaně. Tou je malá schopnost studentů chápat vztahy mezi různými vlastnostmi půdy a dokázat zjištění rozumně interpretovat.

Domnívám se, že v práci nejsou podstatné chyby. Pro určitou nesamostatnost při jejím zpracování ji hodnotím známkou velmi dobře.